

IRIS

EEN UITGAVE WAARIN OPLEIDEN, ONTWIKKELEN, ELKAAR INFORMEREN
EN LEREN KENNEN BINNEN DE IRIS-SCHOLEN CENTRAAL STAAN.

MEI 2017, NUMMER 1

Leren

en

vernieuwen

Inhoud

- 04 'DE WOO HELPT ME SCHERP NAAR MEZELF TE KIJKEN'
- 05 'IK ZIE MEZELF ALS EEN SOORT RELATIEDOKTER'
- 06 'EÉN BETEKENISVOL MOMENT ZEGT MEER DAN 1000 WOORDEN'
- 08 ROSA OPLEIDINGSSCHOOL
- 10 'IN 3 MINUTEN WEET JE INHOUDELIJK PRECIES WAT ER SPEELT'
- 13 MAATWERKTRAININGEN MENTORAAT OP DE KSH
- 14 STEUN JIJ OOK HET GOEDE DOEL VAN JORN HAHN?
- 15 BEN JIJ AL DIGITAAL?
- 16 OVERZICHT IRIS OPLEIDINGEN & TRAININGEN

COLOFON

Dit is een uitgave van IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs

Vragen en/of suggesties: Marjan Mak, communicatiemedewerker, m.mak@iris-cvo.nl, 023 548 38 08

Tekst en eindredactie: Marjan Mak.

Met dank aan alle medewerkers van IRIS die aan dit nummer hebben meegewerkt.

Vormgeving: Honderdenéén Grafisch Ontwerp

Fotografie: Femke Oepts Fotografie

Een nieuw digitaal jasje!

Bij het Leren van Morgen streven we naar toekomstgerichte en onderscheidende communicatie. IRIS zet daarom communicatiemiddelen in die inspireren, informeren en de ontmoeting met elkaar ondersteunen.

Omdat ontwikkeling en van anderen leren belangrijke thema's zijn van zowel de 'Iriscoop' als 'de Professional aan het Woord', hebben we besloten om deze twee uitgaven samen te voegen tot één magazine 'De IRIS' en in een geheel nieuw, digitaal jasje te steken! Begin april hebben jullie hier al een voorproefje van gezien in de vorm van een speciale wervingsuitgave. Deze is naar alle IRIS medewerkers gemaild en is goed ontvangen.

Nu dan de eerste, reguliere uitgave van De IRIS waarin het thema 'leren en vernieuwing' centraal staat. Collega's van diverse IRIS scholen leggen uit wat een bepaald leertraject op de werkplek hen heeft gebracht. Verder tref je interessante interviews aan met o.a. Ruud Jansen, Adrie Beljaars, Marcelle Hobma en Marysia van der Laaken.

Op de laatste pagina vind je het complete IRIS opleidingsaanbod. Op 16 mei a.s. organiseert IRIS O&O een informatiebijeenkomst waar alle IRIS opleidingen en cursussen aan bod komen. Ik nodig je van harte uit daar aanwezig te zijn.

Tot slot wil ik hier nog melden dat Annemarie van Leeuwen de coördinatie van IRIS Opleiden & Ontwikkelen heeft overgenomen van Rita Groesbeek. Voor vragen, informatie of suggesties kun je voortaan bij Annemarie terecht. a.vanleeuwen@iris-cvo.nl; tel: 023 - 548 38 05.

Truus Vaes, Voorzitter College van Bestuur

Truus

Marysia van der Laaken, muziekdocent bij de KSH
Deelnemer aan de IRIS Werkplaats OnderwijsOntwerp (WOO)

‘De WOO helpt me om scherp naar mezelf te kijken en ambitieus te blijven’

‘Twee 2 jaar werk ik nu als muziekdocent bij de KSH. Ik heb Conservatorium gedaan en heb de 6 jaar daarna op diverse andere scholen gewerkt o.a. op een middelbare school in Pijnacker. Dat was drie jaar lang heerlijk pionieren: een leerlijn bedenken, opzetten en in de praktijk brengen, MAVO muziekexamen op de kaart zetten. Daarna werd ik docent bij de Populier in Den Haag. Daar “stond” alles al en was weinig ruimte voor vernieuwing binnen de sectie. Ik had het gevoel dat ik niet iets extra’s kon betekenen binnen de school en te weinig ruimte had voor mijn ideeën.’

Waarom heb je voor de WOO gekozen?

‘Een tijd geleden alweer werd ik geprikkeld door een aankondiging van de WOO bij ons op school. Ik was op zoek naar iets om mezelf blijvend te ontwikkelen, ik wil intellectueel uitgedaagd worden en nieuwe onderwijsinzichten krijgen. Mijn passie ligt vooral bij het ontwerpen van onderwijsmethodieken. Daarom was ik meteen enthousiast. Al die wensen komen namelijk samen in de WOO. Bovendien zag ik de WOO als een “behapbaarder” alternatief dan een Master Onderwijskunde die vier jaar duurt. Een optie die ik ook serieus heb overwogen.’

Een keer in de maand komen de WOO leden samen van 15.00 uur tot 21.00 uur. Dat is voor mij echt een rustmoment. Ik bedoel daarmee dat ik tot rust kom in mijn eigen vakgebied, in mijn eigen hoofd. Het is heel inspirerend om van andere collega’s te horen waar ze mee bezig zijn, wat hun doelen

zijn en te bedenken of ik er eventueel zelf iets aan heb. Mijn persoonlijke doel is om de onderwijsinzichten die ik bij de WOO heb opgedaan, zoveel mogelijk direct toe te passen in mijn lessen. Ik zou het lesprogramma voor de onderbouw in zijn geheel efficiënter willen maken met implementatie van deze nieuwe onderwijsinzichten. Maar dat is een doel voor de langere termijn. Gelukkig heeft de hele onderbouw hier 1 uur muziek per week. Dan bouw je een goede basis op.’

Bezoek aan het IJburg College

Wat voor mij ontzettend inspirerend was, was ons bezoek aan het IJburg College in Amsterdam. Alle WOO leden waren ook laaiend enthousiast over deze inrichting van onderwijs; thematisch onderwijs in een veilige sfeer. Kleine groepen (deelscholen) per jaar laag ingedeeld, mentorgroepen van 15 leerlingen en als klapper; voor elke leerling een ansichtkaart met tips en tops erop. Hierop mag elke docent wanneer hij wil een tip of top schrijven voor deze leerling, wat in een dossier bewaard blijft tot je van school gaat. Fantastisch! Ook de rust en ruimte viel ons erg op en het persoonlijk contact met de leerling. Op de KSH starten we ook langzaam met leerpleinen en vakoverstijgende projecten. Wie weet gaan we nog eens die kant op!

Wat doe je nu anders dan voorheen?

‘Als docent probeer ik duidelijk te zijn in mijn lesdoelen en minder te sturen

in het "hoe". De leerlingen weten wat ervan ze wordt verwacht en mogen zelf de weg ernaartoe bepalen; ze mogen elkaar om hulp vragen of mij, of zelf eerst gaan proberen en dan pas vragen. Dat werkt heel goed, ook omdat ik ze vertrouwen en vrijheid geef en de motivatie hoog blijft, omdat je het op je eigen manier mag doen.’

Vind je de WOO een aanrader?

‘Absoluut. De WOO helpt je om scherp naar jezelf te kijken en ambitieus te blijven. Je krijgt op een professionele manier inspiratie. Het is concreet, nooit saai en alles gebeurt altijd in een veilige omgeving met fantastische mensen!’

Is de WOO iets voor jou?

Het Leren van Morgen vraagt om een flexibele docent in kijken, denken & voelen over onderwijs en dit kunnen vormgeven in de eigen onderwijspraktijk. Tussen leerlingen en docenten ontstaan partnerschappen in wat jullie leren en hoe jullie dat doen om zo niet alleen het beste in jezelf, maar ook in elkaar naar boven te halen.

In de IRIS Werkplaats OnderwijsOntwerp (WOO) ga je met je werkplaatscollega’s ervaring opdoen met creatieve werkvormen om onderwijs te ontwerpen. Je maakt hierbij gebruik van zowel de buiten- als de binnenwereld. Drie pijlers staan centraal: het leren, het samen en het ontwerpen. Het pad van de werkplaats zal zich organisch ontwikkelen samen met en door de werkplaatsdeelnemers.

Ruud Jansen: Interne opleider, trainer en coach van IRIS en Werkkring

‘Ik zie mezelf als een soort relatiedokter’

Ruud Jansen is als interne opleider, trainer en coach al jarenlang een vertrouwd gezicht bij IRIS.

‘Ik ben interne opleider bij de Werkplaats Onderwijs Ontwerp (WOO) en de Kweekvijver. De Kweekvijver is de Opleiding Leiderschap binnen IRIS en is bedoeld voor talenten die zich verder willen bekwamen op het gebied van leiderschap. Ook komend schooljaar gaan voor beide trajecten weer nieuwe groepen van start. Verder ben ik trainer en coach voor alle medewerkers van IRIS. Met alle medewerkers bedoel ik dat ik niet alleen voor OP’ers, maar ook voor OOP’ers inzetbaar ben. Je kunt mij inschakelen als je vragen of problemen hebt op het gebied van:

- Loopbaanontwikkeling
- Combinatie werk/privé
- Samenwerking met collega’s
- Didactiek en klassenmanagement
- Samenwerking in de sectie
- Samenwerking met je leidinggevende
- Het voorkomen van een burn-out.

Ook als je informatie wilt over een bepaalde opleiding of cursus die je overweegt, of als je tips wilt over wat een goede opleiding voor jou zou kunnen zijn, dan kun je mij benaderen.

Door het contact met zoveel verschillende mensen op zoveel scholen, want ik werk ook voor de scholen van St. Werkkring, is mijn baan enorm afwisselend. Het mooiste vind ik dat ik mensen kan steunen in moeilijke processen. Mijn meerwaarde is, denk ik, dat ik vaak een verbinding kan zijn tussen leidinggevende en docent, tussen docent en leerling of tussen collega’s onderling. Ik doe “herstelwerk” en zie mezelf daarom als een soort relatiedokter.’

Ruud Jansen
email: r.jansen@iris-cvo.nl
tel: 06-43 23 06 70

‘Eén betekenisvol moment zegt meer dan 1000 woorden’

Adrie: ‘In 2002 kwam ik voor het eerst in aanraking met Video Interactie Begeleiding. Ik ging in de leer bij Christine Brons die de methode in 1992 ontwikkelde. Tijdens mijn opleiding heb ik een groep zwemonderwijzers gecoacht met beeld. Mijn eerste belangrijke ervaring was het moment dat een zwemonderwijzer, een leerling “liefdevol” door een hoepel trok, om het kind te laten ervaren dat het niet moeilijk was om onder water door een hoepel te zwemmen. Het resultaat was echter geen blij, maar een hard huilend kind. Bij het terugzien van de beelden schrok de betrokken zwemonderwijzer. Ze was zich er totaal niet bewust van en ze heeft het sindsdien nooit meer gedaan. Dat is wat mij betreft een mooi praktijkvoorbeeld dat één betekenisvol moment meer zegt dan 1000 woorden.

Deze Masterclass is bedoeld voor ervaren docenten en coaches die hun kennis en knowhow willen verdiepen naar coachen met beeldmateriaal: de masterclass biedt mogelijkheden om met de aangereikte kaders en tools grip te krijgen op het analyseren van beeldmateriaal. Systematisch leren analyseren van observatie met als doel de gecoachte met beelden feedback te geven.

De bedoeling van de begeleidingsmethodiek is dat je de ander activeert. Bij een feedbackgesprek toon je eerst de mooie, geslaagde momenten. Je focust op kwaliteiten. Daarna is er wellicht ruimte om de gemiste kansen te laten zien. Het is mooi als de gecoachte zelf tot ontdekkingen komt en dus zelf ook oplossingen kunnen bedenken. Niet altijd worden kwaliteiten meteen zelf gezien. Het mag duidelijk zijn dat je dan als begeleider de gecoachte mag ondersteunen bij het leren zien van kwaliteiten en soms ook gemiste kansen.

Deze masterclass beeldcoaching staat open voor individuele coaches en supervisors. Maar het is ook mogelijk om je als groep in te schrijven. Een groot voordeel is dan dat je als groep begeleiders binnen een school een gemeenschappelijk kijk- en denkkader kan ontwikkelen, in de vorm van een gezamenlijke “begeleiderstaal”, waarbij we elkaar goed begrijpen.’

Klik [hier](#) voor een impressie van de Masterclass.

Adrie Beljaars is (leer)supervisor, docent supervisiekunde en coördinator van de opleiding ‘Supervisor in het onderwijs’ en trainer video interactie begeleider. Zij is afgestudeerd aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding en de HEAO van de Hogeschool van Amsterdam. Zij heeft achtereenvolgens gewerkt als lerares bewegingsonderwijs en onderwijscoach van groeps- en vakleerkrachten binnen het primair onderwijs van Amsterdam. Daarnaast is zij werkzaam geweest als zelfstandig outplacement adviseur en communicatiemedewerker. De afgelopen 11 jaar was zij werkzaam bij het Centrum voor Nascholing (HVA). Sinds 2016 is zij verbonden aan stichting IRIS. Daarnaast is zij nog werkzaam aan de Academie voor Lichamelijke opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam. Supervisiekunde is één van haar specialismen, naast video interactie begeleiding, persoonlijk time- management en complexe gespreksvoering.

‘Video Interactie Begeleiding: een belangrijk onderdeel in de coachingscyclus’

Jos Verhoef is één van de vier schoolopleiders van het Kaj Munk College. Samen met drie andere collega's leidt hij studerende op en hij coördineert samen met één andere opleider de opleidingsschool.

‘Tijdens onze intervisie kwam naar boven, dat we ons weer verder wilden scholen. Om nóg beter mensen te begeleiden wilden we weer een training volgen en de masterclass Video Interactie Begeleiding bij Adrie Beljaars is voor ons een ideale manier. Voor onze eigen ontwikkeling, maar ook om te onderzoeken of het een geschikte opleiding is voor bijvoorbeeld de coaches en werkplekbegeleiders/SPD binnen onze school. De masterclass bestaat uit vijf bijeenkomsten, waarvan we er nu vier achter de rug hebben. Jammer, want ik zou best nóg vier bijeenkomsten willen bijwonen. Het is leerzaam, vindt plaats in een fijne,ellige setting en we hebben een docent die weet waar ze het over heeft.’

WAT DOEN JULLIE TIJDENS ZO’N BIJeenKOMST?

‘We tonen elkaar videomateriaal van lessen van en begeleidingsgesprekken met studenten of andere collega's die intern begeleid worden. Tijdens de voorbereiding en de bijeenkomst leren we over onderwijs- en begeleidings-theorieën en het toepassen bij het coachen. We oefenen met het objectief kijken naar beeldmateriaal, het filmen op de juiste manier, een stukje monteren om te gebruiken bij het gesprek, de juiste vragen te stellen op een optimale manier en de coachingscyclus zo goed mogelijk vorm geven. Het krachtige hierbij is dat de coachvaardig-

heden worden opgefrist en bij video interactie begeleiding de beelden voor zichzelf spreken. Om een voorbeeld te geven: iemand heeft niet de juiste klik met een klas en wil op zoek gaan naar verbetering. De videobeelden geven de mogelijkheid om te kijken naar de uitstraling van een docent en de reactie van de leerlingen hierop. Het komt vaak voor, dat je als docent je er niet goed bewust van bent. Tijdens het terugkijken van de beelden word je dat wel. Het kan soms gevoelig liggen en lastig zijn om in woorden uit te drukken. Het werkt dan goed als je samen de beelden terugkijkt en er een coachingsgesprek over houdt. Binnen de coachingscyclus ga je reflecteren op eigen gedrag en plannen maken voor verdere ontwikkeling. Met de nieuwe voornemens ga je weer verder aan de slag.’

OP WELKE MANIER ZIE JE HET EEN PLEK KRIJGEN IN DE ORGANISATIE?

‘Videobeelden kunnen je ook helpen bij je ontwikkelvraag. Het is niet altijd duidelijk waar het aan ligt, als je jezelf wil verbeteren, of als het niet lekker gaat. Waar ligt dan je ontwikkelpunt? Soms is dat al lastig te formuleren. De beelden kunnen je dan duidelijker maken hoe en wat je zou kunnen veranderen om jezelf verder te ontwikkelen. Ik merk dat studenten meer gebruik maken van video interactie dan docenten. Een onderdeel voor het portfolio is ook beeldmateriaal en reflectie daarop. Studenten vinden het toch ook nog wel spannend, maar gaan er vaak al meer ontspannen mee om. Bij docenten staat het echter nog in de kinderschoenen. Bij elkaar kijken (collegiale consultatie) en intervisie binnen scholen moet nog groeien. Ook hierbij kunnen videobeelden een grote rol spelen. Elke nieuwe docent, ervaren of niet, krijgt binnen het Kaj Munk College het eerste schooljaar een coach toegewezen. Hoe mooi zou het zijn als video interactie ingebed zou kunnen worden in die coachingscyclus? Daarnaast denk ik dat coachende teamleiders dit ook goed kunnen inzetten binnen de begeleiding van hun teamleden.’

Marcelle Hobma, Opleidingscoördinator ROSA

ROSA opleidingsschool: samen professionaliseren & samen onderzoeken

ROSA staat voor Regionale Opleidingsschool Amstelland. Het is een samenwerkingsverband van twaalf VO-scholen in de regio Amstelland en zes Amsterdamse lerarenopleidingen. De partners zijn samen verantwoordelijk voor het opleiden van leraren (1e en 2e graads). Vanuit IRIS maken het Herbert Vissers College, de Haemstede Barger en de KSH deel uit van ROSA.

Marcelle Hobma is sinds 2013 opleidingscoördinator van ROSA. Daarvoor was zij werkzaam bij de Tweedegraads Lerarenopleiding van Hogeschool Inholland en had daar “opleiden in de school” in portefeuille. ‘Ik had een leuke baan, maar ik miste het contact met de werkvloer. De toenmalige voorzitter van de stuurgroep van ROSA, Jos Bart - ex-rector HVC - heeft mij toen gepolst voor deze functie. Inmiddels werk ik hier al weer meer dan vier jaar met veel plezier. Het is mijn taak om organisatorisch en inhoudelijk verbanden te leggen tussen de twaalf scholen en zes instituten waar ik als coördinator verantwoordelijk voor ben.

De corebusiness van ROSA is het opleiden van studenten binnen de scholen. Daarnaast zijn de belangrijkste pijlers binnen ROSA het “SAMEN professionaliseren” en het “SAMEN onderzoeken”. Met “SAMEN professionaliseren” bedoel ik dat collega’s die niet direct betrokken zijn bij de begeleiding van studenten, zich ook verder kunnen ontwikkelen binnen het samenwerkingsverband door bijvoorbeeld deel te nemen aan een vakinhoudelijke professionele leergemeenschap. Dat gebeurt niet alleen op de eigen locaties, maar ook in ROSA verband.

De pijler “SAMEN onderzoeken” is gericht op de onderzoekende houding van zowel studenten als docenten. Zij kunnen deel uit maken van een onderzoeksteam (DOT) waarbij begeleiding vanuit de opleidingspartners geboden wordt.

Elk jaar organiseren we een congres, waar we zoveel mogelijk de “pareltjes”, de mooie, opvallende dingen die studenten doen proberen uit te lichten. Rond een centraal thema –dit jaar was dat “vakdidactiek”- organiseren we workshops en nodigen we interessante sprekers uit die verbonden zijn aan ROSA.’

FRISSE START

‘Onze begeleiding van studenten stopt niet als zijn hun opleiding hebben afgerond. Voor diegenen die klaar zijn en dus start bekwaam, is het project Frisse Start vorig jaar in het leven geroepen. Ik ben één van de projectleiders van

Frisse Start. Frisse Start heeft als doel startende leraren in de regio Noord-Holland en Zuidelijk Flevoland zo goed mogelijk te begeleiden. Er is veel draagvlak voor dit initiatief. Ons streven is dat zoveel mogelijk scholen zich bij Frisse Start aansluiten. Het aantal scholen dat zich aanmeldt, groeit nog steeds.’

Kijk op www.opleidingsschoolrosa.nl voor meer informatie over ROSA. Wil je meer weten over Frisse Start? Kijk op <http://www.begeleidingstartendeleraren.nl/bsl-noord-holland/> of neem contact op met Marcelle Hobma: m.hobma@iris-cvo.nl en m.m.g.m.hobma@vu.nl tel: 06 523 588 20.

MARK BADER

Mark Bader studeert aan de ALO (Academie voor Lichamelijke Opvoeding). Als derdejaars student liep hij stage bij het HVC. Als vierdejaars LIO (leraar in opleiding) werkt hij dit jaar bij scholengemeenschap Thamen. HVC en Thamen zijn beide ROSA scholen.

‘Als derdejaars student heb ik een jaar lang, een dag in de week stage gelopen bij het HVC. Elke woensdag gaf ik gymles aan meerdere groepen HAVO leerlingen. Ik had een goede band met mijn stagebegeleider en hij gaf mij veel vertrouwen in mijn lesgeven. Ik heb het enorm naar mijn zin gehad en heb veel geleerd. Nu ben ik bezig met mijn eindstage bij Thamen. Ik heb mijn eigen klassen en eigen uren en krijg alleen nog begeleiding op afstand. Bij Thamen heb ik vanaf de eerste dag het gevoel gehad deel uit te maken van een soort grote familie. Het is een wat minder grote school waar iedereen elkaar kent en waar je als nieuweling goed wordt opgevangen.

Vanuit de ROSA worden intervisie bijeenkomsten georganiseerd voor stagiaires. Elke woensdag komen we met tien studenten van Thamen bij elkaar om cases te bespreken. Moeilijke zaken waar we soms tegenaan lopen. Vaak herken je dingen en kun je elkaar helpen en advies geven. Intervisie heeft voor mij echt meerwaarde.

Wat ik het leukste vind aan mijn werk? Dat ik kinderen enthousiast weet te maken voor het sporten en dat zij daar plezier in hebben. Maar vooral de band die ik met de kinderen opbouw. Daar doe je het allemaal voor!’

Leren op de werkplek

De theorie van Jennings zegt dat mensen het meeste leren van 'doen in de praktijk': 70% zou je leren in de praktijk; 20% leer je van samen met anderen doen (netwerken en van anderen afkijken) en slechts 10% zou je leren in formele trainingen. Lees hier de ervaringen van 3 collega's die cursussen of opleidingen 'op de werkplek' hebben gevolgd. Zij leggen uit waarom ze juist voor die cursus of opleiding hebben gekozen en wat het hen en hun omgeving heeft opgeleverd.

‘In 3 minuten weet je inhoudelijk precies wat er speelt’

EZRA MEIJER
TEAMLEIDER VWO HERBERT VISSERS COLLEGE

Op het Herbert Vissers College is de schoolleiding sinds dit schooljaar begonnen met flitsbezoeken. Bij een flitsbezoek, observeer je 3 minuten lang een docent die lesgeeft. In die 3 minuten let je op vijf zaken:

1. Doen de leerlingen op dat moment wat ze moeten doen?
2. Hoe is de docent bezig met de leerdoelen? In hoeverre zijn de lesactiviteiten in lijn met dit doel?
3. Wat doet de docent als er onverwachte dingen gebeuren? Welke interventies doet hij/zij dan?
4. Wat hangt er aan de muren? Hangen er posters die inspireren, die kunnen bijdragen (of juist niet) aan de les?
5. Zijn er bijzonderheden op het gebied van veiligheid en gezondheid? Hangen er geen draden uit de muren, liggen er tassen op de grond, is de temperatuur ok?

Ezra legt uit: 'De flitsbezoekjes herhaal je zo'n zes keer, verspreid over een aantal maanden. Daarna volgt een terugkoppeling. Over de zaken die opvallen, die tot verbazing leiden, stel je de docent een reflectieve vraag waardoor een coachingsachtige dialoog ontstaat.

Zonder een oordeel te vellen, maak je zaken bespreekbaar, zaken waar een docent vaak zelf nog niet over nagedacht heeft. Het gaat er om dat de docent stilstaat bij wat hij doet, waarom hij dat doet en wat het gevolg is voor het leerproces en de leerlingen. Mijn ervaring is dat het leidt tot goede gesprekken en inzichten die waardevol zijn. Docenten vinden het fijn om te praten over (het effect van) hun lessen. En voor de leidinggevende is het een mooie en efficiënte manier om in korte tijd inzicht te krijgen in de kwaliteit van lesgeven.'

‘Ik vind het belangrijk dat docenten zich blijvend ontwikkelen’

FRANÇOIS ROOSEGAARDE BISSCHOP
DOCENT WISKUNDE OP HET KAJ MUNK COLLEGE

‘Ik heb Teacher Leadership als thema genomen voor de tweejarige MEBIT studie die ik in 2016 heb afgerond. MEBIT staat voor *Master of Evidence Based Innovation in Teaching*, ofwel: Master in gevalideerde vernieuwing in het onderwijs. De studie heeft als doel docenten in staat te stellen na te gaan of veranderingen in het onderwijs een aantoonbaar effect hebben of niet.’

WAAROM HEB JE VOOR DEZE OPLEIDING GEKOZEN?

‘Ik ben van huis uit natuurkundige. Veel zaken in mijn vakgebied zijn objectief meetbaar. Als je bijvoorbeeld temperatuur meet, levert dat een bepaalde waarde op waar relatief weinig verschil van mening over mogelijk is. In het onderwijs is het veel lastiger om effecten van ingrepen in onderwijs binnen school te duiden. Discussies tussen docenten gaan dan vaak ook over meningen, die soms gebaseerd zijn op ervaring, soms op een bepaalde visie. Deze gesprekken kunnen absoluut waardevol zijn, zeker als ze docenten aanzetten tot een evaluatie van hun eigen onderwijs. Tegelijkertijd kunnen gevalideerde metingen van effecten in het onderwijs >>

verhelderend en richtinggevend zijn. Wat gedegen meten aan leereffecten bij pubers zo lastig maakt, is het feit dat deze effecten van zoveel variabelen afhankelijk zijn die al of niet waarneembaar zijn. Deze studie reikt mij tools aan om in dit spanningsveld toch tot een goed onderbouwde evaluatie te komen. Overigens heb ik volledige medewerking gekregen vanuit het Kaj Munk. Ik mocht optimaal gebruik maken van de faciliteiten op school en werd één dag per week uitgeroosterd. Dat is natuurlijk geweldig! Ik heb de opleiding afgesloten met een onderzoek naar de effecten van een docenteninitiatief vanuit het vwo bovenbouwteam op de cijfers van het november rapport in 4v in 2015. De conclusie was dat dit initiatief inderdaad een aantoonbaar effect had op de rapportcijfers in november van die klas.

De MEBIT studie is gericht op verandering, op innovatie. Ik vind innovatie een must; docenten moeten zich blijvend ontwikkelen. De grootste valkuil van een docent is, naar mijn mening, te denken dat je het wel weet.'

WAT HEEFT DE OPLEIDING JE GEBRACHT?

'De studie heeft me geholpen om scherper te kunnen denken en te formuleren. In mijn denken heb ik de puntjes op de i kunnen zetten. De kwaliteit van gesprekken die ik voer over onderwijs is verbeterd en ik ben minder geneigd met elke nieuwe wind mee te waaien.

Verder heb ik mijn netwerk enorm kunnen uitbreiden. Niet alleen binnen het VO, maar ook daarbuiten. De contacten met docenten uit het PO en HO heb ik als heel verfrissend ervaren.'

Klik [hier](#) voor meer informatie over de opleiding.

Maatwerktrainingen mentoraat op de KSH

NURGÜL ERBISIM EN LINDA VAN DEN ENDE
DOCENT ENGELS EN MENTOR VAN KLAS H5B
DOCENT NEDERLANDS EN MENTOR VAN MAVO 1A

Nurgül en Linda: twee enthousiaste docenten met een schat aan ervaring. Niet alleen zijn ze al jarenlang docent. Ze zijn ook allebei al heel wat jaren mentor. Nurgül is dit jaar mentor van klas havo 5b; Linda van mavo 1a. Vorig jaar hebben ze een mentortraining gevolgd bij Ruud Jansen, interne opleider, trainer en coach bij IRIS (zie ook pagina 5).

Nurgül: 'Persoonlijke ontwikkeling en begeleiding staan in onze school centraal. Omdat die persoonlijke benadering bij het mentorschap natuurlijk een grote rol speelt, zijn we in gesprek gegaan met Ruud Jansen om te kijken met welke collega's we een mentortraining zouden kunnen starten. Ruud is de sleutelfiguur geweest in het bedenken en ontwerpen van dit hele proces.'

Linda: 'Ons doel was om (nieuwe) mentoren handvatten te geven voor het voeren van gesprekken, maar we wilden ook de ervaren mentoren gesprekstechnieken aanreiken. Daarnaast hebben we ook de juiste grondhouding en motivatie van de mentor ter sprake gebracht.'

Nurgül: 'Naar aanleiding van de basismentortraining en de visie op het mentoraat vanuit de schoolleiding hebben we besloten om de persoonlijke interesse in de ontwikkeling van leerlingen uit te werken. In overleg hebben we drie vervolgmodes bedacht, waarin we aandacht gaan schenken aan informatieverwerking voor het leerlingvolgsysteem, de leerling als individu en als groep. Deze modules zullen door collega's intern of extern in samenwerking met Linda en mij nog ontwikkeld moeten worden. Ons doel is om alle collega's de nodige tools aan te reiken om het mentoraat zo optimaal mogelijk uit te voeren. Iedereen op de KSH wordt uiteindelijk mentor.'

Linda: 'Module 1 is nu bijna afgerond. Het zijn vier bijeenkomsten, die we bewust heel laagdrempelig hebben gehouden. Collega's konden zich vrijwillig aanmelden en zelf hebben we ook mensen benaderd. De groep bestaat uit acht personen. Tijdens de bijeenkomsten worden cases ingebracht en theorieën toegepast. Een voorbeeld is de BOS-techniek (ervaren

mentoren begeleiden minder of onervaren mentoren door ze tools aan te reiken. Je kunt denken aan omgaan met weerstand, reflectie, feedback, gespreks- en observatietechnieken, interview).

Nurgül: 'Allereerst gaan we aan de slag met het ontwikkelen van de module informatieverwerking voor het leerlingvolgsysteem, aangezien wij dit uiterst belangrijk vinden voor het begeleiden van onze mentorleerlingen en andere betrokkenen. Voor het volgend schooljaar zoeken we nog meer collega's om de modules verder mee te ontwerpen. Op het moment dat de modules zijn uitgewerkt en het programma staat, is de basis voor jaren gelegd.'

UITGEBREID MENTORSCHAP

Linda: 'Het mentorschap is bij de KSH vrij uitgebreid en geeft onze school echt meerwaarde. De brugklasmentor heeft 'peer support' van een leerling uit de hogere klassen. Die leerling moet naar deze functie solliciteren. Eenmaal aangenomen, volgt de leerling een cursus ter voorbereiding. Er zijn duo-mentoren (waarbij een mentor met weinig ervaring meeloopt met een mentor met veel ervaring) en groepsmentoren.

Voor de hele onderbouw bieden we een extra mentorruur, het zogenaamde mentorplussuur. Bij dit uur gaat het vooral om de vragen: Wie ben ik? Wat wil ik? Wat kan ik? Het gaat dan om persoonlijke ontwikkeling. Bij een normaal mentoruur staan vooral de studievaardigheden centraal. Dan zijn er nog de zogenaamde reflectiegesprekken: MOL-gesprekken (Mentor, Ouder, Leerling-gesprek). De leerling schrijft een reflectieverslag. Hoe is het gegaan? Zijn de doelen behaald. Daar wordt dan samen over gesproken.'

Heb je interesse voor het opzetten van een mentortraining op jouw eigen school? Of wil je meer informatie? Neem dan contact op met Nurgül Erbisim N.Erbisim@ksghoofddorp.nl of Linda Ende l.ende@ksghoofddorp.nl

Jorn Hahn, docent Engels op de HBM

Steun jij ook het goede doel van collega Jorn Hahn?

Begin januari stuurde een collega van mij via WhatsApp, het bericht over de Africa Classic. Een fietsevenement in Tanzania dat plaatsvindt in oktober voor het goede doel namelijk de AMREF Flying Doctors: 7 dagen, 400 kilometer.

TEAM GOZO

Ik dacht: wij Nederlanders zijn een fietsvolkje dat groten-deels voor zichzelf fietst; naar school, naar de trein, naar het werk of naar de supermarkt. Mijn voornemen werd toen om ook eens voor anderen te gaan fietsen. Ik heb twee teamleden gevonden met wie ik dit avontuur aan ga: Abbie (oud-collega van de HBM) en zijn collega van het Nova College, Johan. Samen zijn wij het team Gozo.

STREEFBEDRAG VAN €5.000

Voor deelname aan de Africa Classic hebben wij € 5.000 de man nodig. Ik vraag via deze weg of jullie mij willen helpen om ons (goede) doel te bereiken. Ik heb jullie hulp hard nodig. Mijn doel is het streefbedrag van € 5.000 te halen. Sponsor daarom mij (en mijn team) door ons financieel te steunen via: <http://africaclassic.nl/goso> óf (als je het persoonlijk wilt doen) <http://africaclassic.nl/jorn-hahn>.

WAT WORDT ER GEDAAN MET HET GELD?

- Voor € 30 kan AMREF 2 personen toegang tot schoon water geven.
- Voor € 60 kan AMREF een fiets kopen voor een gezondheidswerker zodat hij van dorp naar dorp kan fietsen om

patiënten te bezoeken en medische zorg te geven.

- Voor € 140 kunnen we 20 kinderen beschermen tegen malaria door het kopen van malarianetten. Malaria is een van de belangrijkste doodsoorzaken in Afrika.
- Voor € 300 kan AMREF een kind opereren aan een hazenlip.

Natuurlijk ben je ook vrij om een ander (hoger) bedrag te doneren! Laat bij het doneren je naam en een persoonlijk bericht achter. Zo weten we aan wie wij het te danken hebben en kunnen wij jou weer bedanken. Wij willen heel graag een foto maken van iedereen die ons steunt. Dus ook van jou! Hierover zal ik iedereen dan benaderen.

VERBETERING SAMENWERKING VOORTGEZET EN MIDDELBAAR ONDERWIJS

Abbie, Johan en ik werken alle drie in het onderwijs. Door onze gesprekken zijn wij erachter gekomen dat de samenwerking tussen voortgezet- en middelbaaronderwijs verbeterd moet worden. Door ons te sponsoren dragen jullie ook direct bij aan het onderwijs van de jongeren die op de HBM zitten en door willen stromen naar, bijvoorbeeld, de Engelse taalopleiding IVS op het Nova College. Dit zou geweldig zijn, aangezien de HBM aan de weg timmert wat betreft een ondernemersprofiel dat in ontwikkeling is.

Onwijs bedankt voor jullie bijdrage.
Voor vragen ben ik altijd te bereiken via mailto: ha@haemstede-barger.nl

In de aanbieding: hulp bij het starten met digitale leermiddelen

Ben jij al digitaal?

Het leren van morgen (uitgave van IRIS, maar 2015)

"Wij dagen een ieder uit, om na te denken over hoe je een bijdrage kunt leveren aan ons leren van morgen. Welke initiatieven heb jezelf, wat kun je gezamenlijk oppakken en hoe kun je anderen mobiliseren om ons droombeeld te realiseren."

Deze oproep heeft mij geïnspireerd dit stukje te schrijven.

In mijn school, het Kaj Munk College, zijn veel initiatieven om het Leren van morgen gestalte te geven. Maar ik weet dat ook dat er in andere IRIS scholen veel gebeurt. Een van de initiatieven op mijn school is het gebruik van VO-content stercollecties. Mijn sectie (Engels) heeft ingestemd met het toepassen van de stercollectie Engels in 3 Technasium klassen. Er is inmiddels een doorlopende leerlijn voor havo opgezet. Judith de Nijs en Willemijn Dolmans geven les aan deze 3 klassen m.b.v. Chromebooks en dit naar tevredenheid van docenten en leerlingen.

ARRANGEMENTEN ENGELS

De arrangementen die op mijn school voor Engels zijn gemaakt, kunnen ook gedeeld worden met de andere IRIS scholen. Hier zijn er een paar:

https://maken.wikiwijs.nl/92885/A_Christmas_Carol.

https://maken.wikiwijs.nl/97626/3HV___Stercollectie_Engels_Unit_4_money___grammar_overview_with_exercises.

Judith en ik hebben al e.e.a. gepresenteerd bij de KSH en Thamen. Ook de werkwijze met Classroom van G Suite hebben we laten zien en is het proberen waard.

ARRANGEMENTEN AARDRIJKSKUNDE

Op het HVC heeft Romano de Bock prachtige aardrijkskunde arrangementen ontwikkeld. Voor het klimaat arrangement heeft hij zelfs de VO-content prijs Beste Arrangement 2016 gewonnen.

<https://maken.wikiwijs.nl/71693/Klimaat>;

https://maken.wikiwijs.nl/52924/Fort_Europa;

https://maken.wikiwijs.nl/64636/Kaart_en_atlas

https://maken.wikiwijs.nl/68387/Het_weer

Romano wil deze graag delen met de andere IRIS scholen.

WIJ BIEDEN ONZE DIENSTEN AAN

Romano, Judith, Willemijn en ik hebben inmiddels heel wat ervaring opgedaan in het arrangeren van de stercollecties en bieden dan ook graag onze diensten aan om collega's binnen IRIS te ondersteunen/trainen in het arrangeren van digitaal materiaal. Dit hoeft niet per sé met de stercollecties maar kan ook met andersoortig digitaal materiaal.

EN VERDER...

Daarnaast is vermeldingswaardig dat de KSH (Antal Heemstra) samen met collega's een digitale Scheikunde (havo/vwo 3) omgeving aan het ontwikkelen is. Hij wil hier graag met andere collega's over brainstormen. Bij het ECL (Jorrit de Boer) heeft Barend de Graaf een biologie methode ontwikkeld. Hij is nu op zoek naar een uitgever voor een digitale variant. Maar er is meer binnen IRIS. Ik daag je hierbij uit mij hiervan op de hoogte te stellen zodat ik in een volgende editie ook jouw arrangement(en) kan aanbieden/-prijzen aan de IRIS collega's. Mocht je door dit schrijven de kriebels krijgen om kennis te maken met arrangeren en zo digitaal materiaal kan inzetten in jouw lessen, benader dan een van de genoemde mensen of klop aan bij je ICT-coördinator. Mocht er genoeg animo zijn dan zullen wij trainingen gaan opzetten/geven of presentaties verzorgen op jouw school.

Met vriendelijke groet,

Els van der Zande, ICT coördinator Onderwijs
e.vanderzande@kajmunk.nl

IRIS O&O AANBOD

‘In beweging zijn’ en ‘groei en ontwikkeling’ zijn de kernbegrippen bij IRIS. Als medewerker van IRIS zit jij zelf aan het stuur en houd je de regie over je eigen ontwikkeling.

Niet voor niets biedt IRIS je tal van ontwikkelingsmogelijkheden. Onderzoek in onderstaande stroomschema bij welke opleiding jij uitkomt aan de hand van jouw leervraag. Tijdens een voorlichtingsbijeenkomst op **dinsdag 16 mei vanaf 16.00 uur** worden al deze opleidingen gepresenteerd op het Kaj Munk College. Je krijgt informatie over de opleidingen en de gelegenheid om aan de begeleiders van de opleidingen vragen te stellen.

